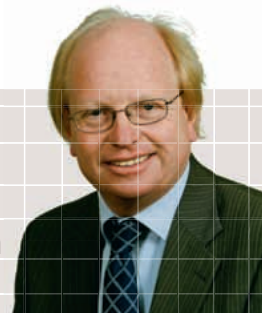


# Patentsaker

Eksperter fra Oslo Patentkontor skriver om hvordan du kan sikre bedriftens immaterielle verdier. Send spørsmål om patent, design- og varemerkebeskyttelse til [kej@oslopatent.no](mailto:kej@oslopatent.no)

Per A. Martinsen  
Advokat MNA og Partner



## Vær forsiktig med bruk av emblemer, flagg og statsvåpen i dine varemerker

**Når du som** næringsdrivende skal skape deg et eget varemerke, kan det av og til være fristende å ta i bruk et tegn eller et symbol som raskt vil fortelle betrakteren hvilken virksomhet du driver. Videre vil det som allerede er kjent, medføre at ditt varemerke lettere blir oppfattet og husket. Det er imidlertid en rekke skjær i sjøen her, fordi mange slike symboler er gitt en særskilt beskyttelse som nettopp skal hindre at misvisende bruk skjer. Samtidig kan det viktig at symbolets verdi som kjennetegn ikke blir svekket. Og de generelle symbolene egner seg også dårlig som varemerker.

**Røde Kors-emblemet.** I en høyesterettsdom i 2010 ble det slått fast at en tannlegeklinikks bruk av et rødt kors på hvit bunn kunne medføre at klinikkens logo ble forveksles med den internasjonale organisasjonens emblem. Klinikken hadde tilføyet både bokstaven «A» på alle korsets armer og avbildningen av en tann i midten av korset, men dette ble ikke ansett tilstrekkelig til å avverge faren for forveksling. Det var intet i saken som tilsa at klinikken bevisst hadde ønsket å snylte på det aktuelle emblem; tanken bak hadde nok ganske enkelt vært å signalisere at det dreiet seg om et helseforetak.

Høyesterett la i denne avgjørelsen en særlig vekt på at Røde Kors-emblemet har en meget sterk beskyttelse gjennom konvensjoner som forplikter Norge av, samtidig som det er viktig å beholde dette symbolet for bruk i krig og krigsliknende situasjoner.

Den bestemmelse i straffeloven (§328) som her kom til anvendelse, inneholder imidlertid forbud mot bruk av en lang rekke andre norske og utenlandske, offentlige våpen, segl og merker eller noe som kan forveksles med dette.

Varemerkeloven inneholder på samme måte og i tråd med dette forbud mot registrering av varemerker som viser eller tar opp i seg slike våpen segl og merker. Forbudet gjelder også statsflagg.

**Bruken av flagg og statsvåpen.** Vi har i de senere årene også sett en ganske utbredt bruk av flagg i varemerker for å signalisere en særskilt landstilknytning eller som



**BRUK AV EMBLEMER,** flagg og statsvåpen i logoer kan rask by på problemer når varemerket skal registreres.

FOTO: SCANPIX

et særskilt kvalitetsstempel. På den ene side har vi sett bruk av det norske flagget på klær med en tilknytning til en nynazistisk eller fascistisk bevegelse, og på den annen side har vi sett bruk av det samme norske flagget fra utenlandske produsenter av sports- og fritidstøy. Det siste tilfellet har åpenbart vært forsøk på å signalisere en særlig kvalitet som antas å forbindes med norskproduserte varer. Bruk av «Den norske løve» eller andre statsvåpen stiller seg på samme måten. Dette er i utgangspunktet heller ikke tillatt.

Og selv om det er sjelden at vi opplever saker for domstolene etter straffeloven som den ovennevnte saken om Røde Kors-emblemet, vil bruken av slike emblemer, flagg og våpen i varemerker skape vanskeligheter når et slikt varemerke søkes registrert.

Det har nylig vært oppe en sak for EF-domstolen som gjaldt et varemerke som tok opp i seg lønnebladet fra det canadiske flagget. Domstolen slo her fast at registrering skulle nektes selv om statsemblemet bare utgjorde en del av varemerket og uansett hvilket inntrykk varemerket som helhet gir.

**Bruken av lite særpregede symboler i varemerker.** I motsatt ende av denne problemstillingen har vi tilfellene hvor det aktuelle symbolet i varemerket ikke vil fremstå som én særskilt næringsdrivendes kjennetegn. Fra Sverige kjenner vi her en sak hvor en apotekkjede ønsket å registrere et grønt kors i en særskilt utforming som sitt varemerke. Varemerkemyndigheten slo her fast at bruken av et grønt kors på hvit bakgrunn eller i motsatte farger kun vil symbolisere helsetjenester, førstehjelp og farmasøytiske varer, og vil derfor ikke være egnet å bli oppfattet som søkerens varemerke.

Et slikt allerede kjent og generelt symbol vil derfor ikke være registrerbart som varemerke, og i praksis vil det også oppfattes slik. Det er kort sagt et dårlig kjennetegn.

**Avsluttende råd.** Mitt råd vil derfor være å holde deg unna bruken av slike symboler i ditt varemerke. Da unngår du å krenke etablerte rettigheter, og som regel vil du heller ikke klare å skape et sterkt og godt varemerke som har verdi over tid.